

Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas padomes lēmums Nr. 347

(prot. Nr.59 (155) 1.p.)

Rīgā 2003.gada 19.decembrī

Par "Publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras maksas aprēķināšanas metodiku"

Pamatojoties uz Dzelzceļa likuma 12.panta pirmo daļu un likuma "Par sabiedrisko pakalpojumu regulātoriem" 9.panta pirmās daļas 2.punktu un otro daļu, padome nolemj:

1. Apstiprināt "Publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras izmantošanas maksas aprēķināšanas metodiku" (pielikumā).

2. Noteikt, ka lēmuma 1.punktā minētā metodika stājas spēkā nākamajā dienā pēc tās publicēšanas laikrakstā "Latvijas Vēstnesis".

Šis lēmums stājas spēkā ar tā pieņemšanas brīdi.

Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas priekšsēdētāja *I.Šteinbuka*

Publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras izmantošanas maksas aprēķināšanas metodika

Izdota saskaņā ar Dzelzceļa likuma 12.panta pirmo daļu

I nodaļa Lietotie termini

1. Šajā metodikā lietotie termini:

1.1. *Aktivitāte* – viena no vairākām darbībām vai vienīgā darbība, kas nepieciešama, lai nodrošinātu noteikta dzelzceļa infrastruktūras jaudas pārdošanas pakalpojuma sniegšanu.

1.2. *Dzelzceļa infrastruktūras maksas noteicējs* – persona, kura saskaņā ar Dzelzceļa likumu nosaka maksu par publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras izmantošanu pārvadājumiem.

1.3. *Dzelzceļa infrastruktūras nekustamā īpašuma objekts* – ēku un būvju komplekss, kuram ir viena adrese. Atbilstoši funkcionālajai izmantošanai katras adreses ēku un būvju kompleksa platība (kvadrātmetros) tiek sadalīta pēc tās izmantošanas kravu un pasažieru pārvadājumu nodrošināšanai, kā arī infrastruktūras darbības nodrošināšanai (infrastruktūras uzturēšanai vai vilcienu kustības organizēšanai).

1.4. *Dzelzceļa posms* – attālums starp staciju ieejas luksoforiem.

1.5. *Izmaksu virzītājs* – faktors, kas saista izmaksu elementus ar pakalpojumiem, pamatojoties uz ceļoņa-saībi (piemēram, sniegto pakalpojumu skaits vai resursu patēriņš).

1.6. *Primārās uzskaites sistēma* – uzņēmuma grāmatvedības sistēma un ar to saistītās vadības grāmatvedības sistēmas.

1.7. *Vilcienu kategorija* – vilcieni tiek iedalīti kategorijās atkarībā no pārvadājumu objekta (krava vai pasažieri), vilces veida un vilces līdzekļa veida. Vilcienus iedala kategorijās infrastruktūras pārvaldītājs.

II nodaļa Vispārīgie noteikumi

2. Metodika nosaka izmaksu aprēķināšanas un attiecināšanas principus, lai nodrošinātu izmaksām tuvinātu maksu par publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras (turpmāk tekstā – dzelzceļa infrastruktūra) izmantošanu pārvadājumiem.

3. Nosakot maksu par dzelzceļa infrastruktūras izmantošanu pārvadājumiem, jāņem vērā šādi faktori:

3.1. transporta tirgus apstākļi, dzelzceļa infrastruktūras izmantošanas optimālās prasības, konkurences veicināšana starp transporta veidiem;

3.2. pārvadājumu pakalpojumu raksturs, laiks, biežums un ātrums;

3.3. attiecīgās dzelzceļa infrastruktūras tehniskās un fiziskās īpatnības;

3.4. ritošā sastāva tehniskie rādītāji, arī ātrums, kopējā masa un slodze uz vienu asi;

3.5. vilces līdzekļu lietotās enerģijas veids;

3.6. dzelzceļa infrastruktūras nolietojuma pakāpe;

3.7. operāciju apjoms stacijās;

3.8. dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītāja sniegtie pakalpojumi un izmaksas;

3.9. papildizmaksas, kas saistītas ar dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītāja darbību un infrastruktūras pārvaldi;

3.10. dzelzceļa infrastruktūras uzturēšanas un attīstības izdevumi.

4. Metodika ir saistoša dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītājiem (turpmāk tekstā – pārvaldītājs) un dzelzceļa infrastruktūras maksas noteicējam.

5. Dzelzceļa infrastruktūras maksas noteicējs nosaka maksu par dzelzceļa infrastruktūras izmantošanu pārvadājumiem atsevišķi katrai dzelzceļa infrastruktūras kategorijai un katrai vilcienu kategorijai. Dzelzceļa infrastruktūras maksas noteicējs nosaka maksu par vienu vilcienu kilometru. Pārvadātājs maksā par faktiski nobraukto vilcienu kilometru skaitu, kuru nosaka pēc attāluma starp staciju ass līnijām.

6. Maksas par dzelzceļa infrastruktūras izmantošanu pārvadājumiem lielums un norēķinu kārtība tiek noteikta līgumā par dzelzceļa infrastruktūras izmantošanu pārvadājumiem, kas noslēgts starp pārvaldītāju un pārvadātāju.

7. Metodika attiecas tikai uz maksas noteikšanu par dzelzceļa infrastruktūras izmantošanu pārvadājumiem, bet neattiecas uz citiem pārvaldītāja sniegtajiem pakalpojumiem. Pārvaldītājam jānodrošina, ka citiem tā sniegtajiem pakalpojumiem tiek norādīta tiem atbilstošā aktivitāte vai noteikts cits princips, kas dod iespēju nodalīt dzelzceļa infrastruktūras izmantošanas pārvadājumiem pakalpojuma sniegšanas izmaksas no citu pakalpojumu sniegšanas izmaksām. Par citiem pārvaldītāja sniegtajiem pakalpojumiem tiek slēgti atsevišķi līgumi.

8. Metodika nenosaka dzelzceļa infrastruktūras maksas samazinājumu, palielinājumu vai atlaides. Dzelzceļa infrastruktūras maksas samazinājumu, palielinājumu vai atlaides nosaka pārvaldītājs.

9. Metodika neattiecas uz šaursliežu dzelzceļa infrastruktūru.

III nodaļa

Dzelzceļa infrastruktūras izmantošanas pārvadājumiem pakalpojuma raksturojums

10. Pārvaldītājs, maksājot par dzelzceļa infrastruktūras izmantošanu, ir samaksājis par šādām pārvaldītāja darbībām, kas nepieciešamas, lai būtu iespējams izmantot dzelzceļa infrastruktūru:

10.1. Dzelzceļa infrastruktūras objektu uzturēšana:

10.1.1. dzelzceļa virsbūves (galveno, stacijas sliežu ceļu un infrastruktūras pārvaldītāja pievedceļu, pārmiju pārvedu, gulšņu un brusu, balasta, pārbrauktuvju, pāreju), zemes klātņu, inženiertehnisko būvju, dzelzceļa zemes nodalījuma joslas, robežzīmju, aizsargstādījumu, vilcienu kustības vadības automātisko sistēmu, dzelzceļa telekomunikāciju, elektroapgādes tīklu un ierīču, ritošā sastāva sakarsušo bukšu atklāšanas sistēmas ierīču un kontakttīkla sistemātiska visu elementu tehniskā stāvokļa apsekošana, kontrolmērījumu veikšana, bojājumu novēršana, regulēšana, ieziešana, materiālu un detaļu nomaiņa vai to izmantošanas termiņa pagarināšana ar profilaktiskiem paņēmieniem, kārtējo remontu veikšana;

10.1.2. dzelzceļa infrastruktūras nekustamā īpašuma objektu (stacijas ēkas, paviljoni, nojumes un saimniecības ēkas un inženierkomunikācijas, kas nodrošina stacijas kompleksa darbību, būves — pasažieru platformas un izmantojamās kravas platformas, laukumi, rampas, peronu sanitārie mezgli, pārmijas posteņi, elektriskās centralizācijas, dispečeru centralizācijas, maršrutu releju centralizācijas posteņi, remonta tehniskais iecirknis un citas ēkas un būves, kas ir nepieciešamas pārvaldītāja darbības nodrošināšanai) nepārtraukta apsaimniekošana, tehniskā apkope, sanitārā apkope, kārtējais remonts.

10.2. Dzelzceļa infrastruktūras objektu attīstība (renovācija, rekonstrukcija un jauna būvniecība);

10.3. Vilcienu kustības organizēšana:

10.3.1. visu kategoriju vilcienu kustības organizēšana saskaņā ar vilcienu kustības grafiku (vilcienu pieņemšana, nosūtīšana un caurlaide stacijās un dzelzceļa iecirkņos) pārvaldītāja robežās;

10.3.2. dzelzceļa infrastruktūras caurlaides spēju efektīvas izmantošanas organizēšana pārvaldītāja robežās.

10.4. Dzelzceļa infrastruktūras pārvaldīšana:

saimniecisko un finanšu darbību pārvalde, dzelzceļa infrastruktūras objektu uzturēšanas, visu veidu remontu un būvniecības plānošanas tehniskā un ekonomiskā vadība (nepieciešamo materiālu iegādes organizēšana, personāla sagatavošanas, apmācības un kvalifikācijas paaugstināšanas organizēšana, normatīvo dokumentu izstrāde, sadarbība ar kredītiestādēm), pārstāvniecības funkciju izpilde, ekonomiska un tehniska satura dokumentācijas izstrāde un saimniecisko darbību līgumu slēgšana un noslēgto līgumu izpildes kontrole, darba drošības, dzelzceļa satiksmes drošības, ugunsdrošības un apkārtējās vides aizsardzības organizatorisko pasākumu koordinēšana un citas.

11. Maksā par dzelzceļa infrastruktūras izmantošanu pārvadājumiem nav iekļauti šādi pakalpojumi:

vilcienu formēšana, vilcienu izformēšana, manevru darbi, kravas pieņemšana, izsniegšana, iekraušana, izkraušana, šķirošana un glabāšana, pārvadāšanas dokumentu noformēšana un apstrāde, vagonu tehniskā apkope un remonts, vagonu svēršana, vilcienu un vagonu komercapskate un atklāto bojājumu novēršana, ritošā sastāva attīrīšana, mazgāšana, ritošā sastāva ekipēšana un apgāde.

IV nodaļa

Maksas par dzelzceļa infrastruktūras izmantošanu pārvadājumiem noteikšanas kārtība

12. Maksu par dzelzceļa infrastruktūras izmantošanu pārvadājumiem dzelzceļa infrastruktūras maksas noteicējs nosaka reizi gadā, un tā tiek paziņota pārvaldītājiem ne vēlāk kā divus mēnešus pirms vilcienu kustības gada grafika stāšanās spēkā.

13. Ja pārvaldītājs saņēmis vairākus pieteikumus par viena un tā paša vilciena maršruta vienlaicīgu izmantošanu un nav iespējams ar attiecīgos pieteikumus iesniegušajiem pārvaldītājiem sarunu ceļā panākt kopīgu risinājumu, pārvaldītājs, informējot dzelzceļa infrastruktūras maksas noteicēju, rīko izsoli par konkrētā vilciena maršruta maksas par dzelzceļa infrastruktūras izmantošanu lielumu. Maksas atlaides vai pazeminājumi šajā gadījumā nav pieļaujami.

V nodaļa

Maksas par dzelzceļa infrastruktūras izmantošanu pārvadājumiem noteikšanas princips

14. Dzelzceļa infrastruktūras izmaksu bāzes aprēķināšanai jāizmanto šāda formula:

$$I = \sum_{i=1}^3 (I_{uzti} + I_{kapi}) + N, \text{ kur}$$

I – kopējās izmaksas (visu trīs dzelzceļa infrastruktūras kategoriju kopējo izmaksu summa);

I_{uzti} – katras kategorijas dzelzceļa infrastruktūras objektu uzturēšanas izmaksas un izmaksas, kas saistītas ar vilcienu kustības organizēšanu un dzelzceļa infrastruktūras pārvaldīšanu;

I_{kapi} – katras kategorijas dzelzceļa infrastruktūras izmaksu kapitālieguldījumu daļa, kas tiek segta no pārvaldītāja ieņēmumiem, kur iekļauta maksa par dzelzceļa infrastruktūras izmantošanu pārvadājumiem;

N – nodevas un nodokļi, kuri pārvaldītājam jāmaksā saskaņā ar Latvijas Republikā spēkā esošo nodokļu likumdošanu;

i – dzelzceļa infrastruktūras kategorija (1., 2. vai 3.).

15. Aprēķināšanas rezultātā visas kopējās izmaksas tiek attiecinātas uz katru dzelzceļa infrastruktūras kategoriju. Katras infrastruktūras kategorijas izmaksas atbilstoši VI nodaļā aprakstītajai kārtībai tiek attiecinātas uz kravu un pasažieru vilcieniem.

$$I = \sum_{i=1}^3 (I_{kri} + I_{pasi}), \text{ kur}$$

I_{kri} – kopējās izmaksas gadā, kas nepieciešamas, lai nodrošinātu dzelzceļa infrastruktūras izmantošanu kravu pārvadātājiem noteiktā dzelzceļa infrastruktūras kategorijā.

I_{pasi} – kopējās izmaksas gadā, kas nepieciešamas, lai nodrošinātu dzelzceļa infrastruktūras izmantošanu pasažieru pārvadātājiem noteiktā dzelzceļa infrastruktūras kategorijā.

16. Maksa par dzelzceļa infrastruktūras izmantošanu pārvadājumiem tiek aprēķināta atsevišķi katrai dzelzceļa infrastruktūras kategorijai, izmantojot šādu formulu:

$$C_{ni} = (I_{ni} / V_{ni}) * K_i, \text{ kur}$$

C_{ni} – maksa par noteiktas kategorijas dzelzceļa infrastruktūras izmantošanu kravu vai pasažieru pārvadājumiem;

I_{ni} – kopējās izmaksas gadā, kas nepieciešamas, lai nodrošinātu dzelzceļa infrastruktūras izmantošanu kravu vai pasažieru pārvadātājiem noteiktā dzelzceļa infrastruktūras kategorijā.

V_{ni} – kravu vai pasažieru pārvadātāju plānotie vilcienu kilometri noteiktā dzelzceļa infrastruktūras kategorijā pārvaldītāja jaudas sadales rezultātā;

K_i – jaudas pieprasījuma korigējošais koeficients, kuru pirms maksas aprēķināšanas nosaka pārvaldītājs un kurš tiek izmantots gadījumā, ja ir pārāk liels vai pārāk mazs dzelzceļa infrastruktūras jaudas pieprasījums. Koeficientu var lietot arī gadījumā, ja ir nepieciešami līdzekļi noteiktas dzelzceļa infrastruktūras kategorijas uzturēšanai, bet uz noteikto dzelzceļa infrastruktūras kategoriju ir nepietiekams jaudas pieprasījums;

n – pārvadājuma veids (kravu vai pasažieru).

VI nodaļa

Dzelzceļa infrastruktūras uzturēšanas izmaksu aprēķināšana

17. Izmaksu bāzes noteikšanai kalpo pārvaldītāja iepriekšējā gada finanšu un vadības uzskaites dati, kas sagatavoti saskaņā ar likumu „Par uzņēmumu gada pārskatiem” un spēkā esošo normatīvo aktu prasībām.

18. Izmaksu klasifikācija:

Izmaksas ir jādala šādās kategorijās:

18.1. Tiešās, kuras tieši un nepārprotami var attiecināt uz pakalpojumu.

18.2. Netiešās izmaksas, kuras ietver vairāku aktivitāšu kopējās izmaksas un kuras var attiecināt uz pakalpojumu ar izmaksu virzītāja palīdzību.

18.3. Vispārējās izmaksas, kuras nevar attiecināt uz pakalpojumu, balstoties uz cēloņsakarības principiem.

19. Netiešo un vispārējo izmaksu grupas nosaka pārvaldītājs saskaņā ar šo metodiku.

20. Visas uzturēšanas izmaksas ir jāattiecinā uz visām trim dzelzceļa infrastruktūras kategorijām.

21. Izmaksu attiecināšanas process:

21.1. Tiešās izmaksas:

21.1.1. Pirmatnējā izmaksu uzskaitē, ja ir iespējams, uzskaitot visas tiešās izmaksas, tās ir jāattiecinā uz noteiktu dzelzceļa posmu vai noteiktu staciju, ja noteiktu dzelzceļa posmu vai staciju nav iespējams uzrādīt, tad obligāti jānorāda tām atbilstošā aktivitāte.

21.1.2. Izmaksu sistēmā tiek saglabāta ģeogrāfiskā dalījuma pazīme.

21.1.3. Tālāk izmaksu attiecināšanas gaitā tiešās izmaksas, izmantojot izmaksu virzītāju, jāattiecinā uz dzelzceļa infrastruktūras izmantošanas pakalpojumiem un papildpakalpojumiem.

21.1.4. Izmaksas, kas tiek attiecinātas uz dzelzceļa infrastruktūras izmantošanas pakalpojumiem, jāattiecinā arī uz dzelzceļa infrastruktūras kategorijām.

21.1.5. Tālāk, izmantojot izmaksu virzītāju, izmaksas katrai dzelzceļa infrastruktūras kategorijai jāattiecinā uz kravu un pasažieru vilcieniem.

21.1.6. Aktivitāšu izmaksas, kas saistītas tikai ar kravu vai pasažieru pārvadājumiem, atbilstoši tiek attiecinātas uz kravu vai pasažieru vilcieniem.

21.2. Netiešās izmaksas:

21.2.1. Pirmatnējā izmaksu uzskaitē, uzskaitot netiešās izmaksas, obligāti ir jānorāda tām atbilstošā izmaksu grupa.

21.2.2. Izmantojot izmaksu virzītāju, netiešās izmaksas ir jāsadala uz dzelzceļa infrastruktūras kategorijām un katras kategorijas izmaksas jāsadala uz kravu un pasažieru vilcieniem.

21.3. Vispārējās izmaksas:

21.3.1. Pirmatnējā izmaksu uzskaitē nav jānorāda aktivitāte vai izmaksu grupa.

21.3.2. Izmantojot izmaksu virzītāju, visas izmaksas ir jāsadala uz dzelzceļa infrastruktūras kategorijām un katras kategorijas izmaksas jāsadala uz kravu un pasažieru vilcieniem.

22. Izmaksu attiecināšanai tiek ieviestas šādas izmaksu grupas, kas saistītas ar dažādu funkciju izpildi:

21.2. Sliežu ceļu saimniecība.

21.2. Elektrotehniskā saimniecība.

21.3. Nekustamā īpašuma saimniecība.

21.4. Vilcienu kustības organizēšana.

21.5. Dzelzceļa infrastruktūras pārvaldīšana.

23. Izmaksu virzītāji dzelzceļa līniju uzskaitē pa kategorijām un sadalei starp kravu un pasažieru vilcieniem pārvaldītājam jāatspoguļo ikgadējā pārvaldītāja pakalpojumu (tīkla) pārskatā. Nosakot izmaksu virzītājus, nav jāņem vērā dzelzceļa infrastruktūras iecirkņi ar pārtraukto kustību.

24. Sliežu ceļu saimniecības uzturēšanas izmaksas:

24.1. Tiešās izmaksas

Nr. Aktivitātes nosaukums pēc kura tiek veikta attiecināšana pa dzelzceļa infrastruktūras kategorijām	Izmaksu virzītājs, pēc kura tiek veikta sadale starp kravu un pasažieru tūras kategorijām	Izmaksu virzītājs, pēc kura tiek veikta sadale starp kravu un pasažieru vilcieniem
1. Galveno sliežu ceļu un pastāvīgo ierīču uzturēšana un kārtējais remonts	galveno sliežu ceļu izvērsta garums	tonnu km bruto
2. Staciju sliežu ceļu un pastāvīgo ierīču uzturēšana un kārtējais remonts	stacijas sliežu ceļu izvērsta garums Par izmaksu sadales rādītāju starp vilcienu kategorijām jāizmanto vilcienu km	kravu stacijas – kravu vilcieniem; pasažieru stacijas – pasažieru vilcieniem.
3. Dzelzceļa infrastruktūras pievedceļu un pastāvīgo ierīču uzturēšana un kārtējais remonts	pievedceļu izvērsta garums	tikai kravu vilcieniem
4. Pārbrauktuvju uzturēšana, kārtējais remonts un apsargāšana	pārbrauktuvju skaits	tonnu km bruto
5. Inženiertehnisko būvju uzturēšana, kārtējais remonts un apsargāšana	garums, m	tonnu km bruto
6. Aizsargstādījumu (zemes nodalījuma joslas) uzturēšana un kārtējais remonts	platība, ha	vilcienu km

24.2. Netiešās izmaksas

Nr. Aktivitātes nosaukums pēc kura tiek veikta attiecināšana pa dzelzceļa infrastruktūras kategorijām	Izmaksu virzītājs, pēc kura tiek veikta sadale starp kravu un pasažieru tūras kategorijām	Izmaksu virzītājs, pēc kura tiek veikta sadale starp kravu un pasažieru vilcieniem
1. Izmaksas, kas saistītas ar visām tiešajām aktivitātēm sliežu ceļu saimniecības uzturēšanai un kārtējam remontam, kā arī palīdzības un ugunsdzēsības vilcienu uzturēšanai un kārtējam remontam	galveno un staciju sliežu ceļu izvērsta garums, nobraukto bruto tonnu km slodze vienam sliežu ceļa km	tonnu km bruto

24.3. Vispārējās izmaksas

Nr. Aktivitātes nosaukums pēc kura tiek veikta attiecināšana pa dzelzceļa infrastruktūras kategorijām	Izmaksu virzītājs, pēc kura tiek veikta sadale starp kravu un pasažieru tūras kategorijām	Izmaksu virzītājs, pēc kura tiek veikta sadale starp kravu un pasažieru vilcieniem
1. Sliežu ceļu saimniecības vispārējās izmaksas	galveno un staciju sliežu ceļu izvērsta garums, nobraukto bruto tonnu km slodze vienam sliežu ceļa km	tonnu km bruto

25. Elektrotehniskās saimniecības uzturēšanas izmaksas:

25.1. Elektroapgādes ierīču tehniskā apkalpošana un kārtējais remonts:

25.1.1. Tiešās izmaksas:

Nr. Aktivitātes nosaukums pēc kura tiek veikta attiecināšana pa	Izmaksu virzītājs, pēc kura tiek veikta sadale starp kravu	Izmaksu virzītājs, pēc kura tiek veikta sadale starp kravu
---	--	--

dzelzceļa infrastruk-	un pasažieru tūras kategorijām	vilcieniem
1. Elektropgādes līniju tehniskā apkalpošana un kārtējais remonts elektropārvaldes rajoniem	Darba laika norma vienas ierīces tehniskajai apkopei	vilcienu km vilcieniem, kas izmanto
2. Kontakttīklu un ar kontakttīklu saistīto elektroapgādes līniju tehniskā apkalpošana un kārtējais remonts kontakttīklu rajoniem	Darba laika norma vienas ierīces tehniskajai apkopei	elektrovilci
3. Vilces apakšstaciju, paralēlo savienojuma punktu un sekcionēšanas posteņu tehniskā apkalpošana un kārtējais remonts	Darba laika norma vienas ierīces tehniskajai apkopei	vilcieniem, kas izmanto elektrovilci
4. Ārējās apgaismošanas iekārtu tehniskā apkalpošana un kārtējais remonts	Darba laika norma vienas ierīces tehniskajai apkopei	kravu un šķirošanas stacijas – kravu vilcieniem; pasažieru stacijas un pieturas punkti — pasažieru vilcieniem. Par izmaksu sadales rādītāju starp vilcienu kategorijām jāizmanto vilcienu km

25.1.2. Netiešās izmaksas:

Nr. Aktivitātes nosaukums pēc kura tiek veikta attiecināšana pa dzelzceļa infrastruk-	Izmaksu virzītājs, pēc kura tiek veikta sadale starp kravu un pasažieru tūras kategorijām	Izmaksu virzītājs, vilcieniem
1. Izmaksas, kas saistītas ar visām tiešajām aktivitātēm elektroapgādes ierīču tehniskajai apkalpošanai un kārtējam remontam	Darba laika norma tehniskajai apkopei vilcienu km	vienas ierīces

25.1.3. Vispārējās izmaksas:

Nr. Aktivitātes nosaukums pēc kura tiek veikta attiecināšana pa dzelzceļa infrastruk-	Izmaksu virzītājs, pēc kura tiek veikta sadale starp kravu un pasažieru tūras kategorijām	Izmaksu virzītājs, vilcieniem
1. Vispārējās izmaksas, kas saistītas ar elektroapgādes ierīču tehnisko apkalpošanu un kārtējo remontu	galveno un staciju sliežu ceļu izvērstais garums, nobraukto bruto tonnu km slodze vienam sliežu ceļa km	vilcienu km

25.2. Vilcienu kustības vadības automātiskās sistēmas tehniskā apkalpošana un kārtējais remonts:

25.2.1. Tiešās izmaksas:

Nr. Aktivitātes nosaukums pēc kura tiek veikta attiecināšana pa dzelzceļa infrastruk-	Izmaksu virzītājs, pēc kura tiek veikta sadale starp kravu un pasažieru tūras kategorijām	Izmaksu virzītājs, vilcieniem
1. Automātiskās bloķēšanas sistēmas ierīču tehniskā apkalpošana un kārtējais remonts	Darba laika norma vienas ierīces tehniskajai apkopei	vilcienu km
2. Dispečeru centralizācijas ierīču tehniskā apkalpošana un kārtējais remonts	Darba laika norma vienas ierīces tehniskajai apkopei	vilcienu km
3. Pārmiju elektriskās centralizācijas tehniskā apkalpošana	Darba laika norma vienas ierīces tehniskajai apkopei	vilcienu km
4. Mehanizēto un automatizēto uzkalnu ierīču tehniskā	Uzskaitīta pirmatnējā uzskaitē, saglabājot	kravu vilcieniem

apkalpošana	teritoriālo izvietojumu	
5. Kontrolmērītāju aparātu uzturēšana un kārtējais remonts	Darba laika norma vienas ierīces tehniskajai apkopei	vilcienu km

25.2.2. Netiešās izmaksas:

Nr. Aktivitātes nosaukums pēc kura tiek veikta attiecināšana pa dzelzceļa infrastruk-	Izmaksu virzītājs, pēc kura tiek veikta sadale starp kravu un pasažieru tūras kategorijām	Izmaksu virzītājs, pēc kura tiek veikta sadale starp kravu un pasažieru tūras kategorijām	vilcieniem
--	---	---	------------

1. Izmaksas, kas saistītas ar visām tiešajām aktivitātēm vilcienu kustības vadības automātiskās sistēmas tehniskajai apkalpošanai un kārtējam remontam	Darba laika norma vienas ierīces tehniskajai apkopei	vilcienu km
--	--	-------------

25.2.3. Vispārējās izmaksas:

Nr. Aktivitātes nosaukums pēc kura tiek veikta attiecināšana pa dzelzceļa infrastruk-	Izmaksu virzītājs, pēc kura tiek veikta sadale starp kravu un pasažieru tūras kategorijām	Izmaksu virzītājs, pēc kura tiek veikta sadale starp kravu un pasažieru tūras kategorijām	vilcieniem
--	---	---	------------

1. Vispārējās izmaksas, kas saistītas ar vilcienu kustības vadības automātiskās sistēmas tehnisko apkalpošanu un kārtējo remontu	galveno un staciju sliežu ceļu izvērstais garums, nobraukto bruto tonnu km slodze vienam sliežu ceļa km	vilcienu km
--	---	-------------

25.3. Telekomunikācijas tīklu un ierīču tehniskā apkalpošana un kārtējais remonts dzelzceļa vajadzībām:

25.3.1. Tiešās izmaksas:

Nr. Aktivitātes nosaukums pēc kura tiek veikta attiecināšana pa dzelzceļa infrastruk-	Izmaksu virzītājs, pēc kura tiek veikta sadale starp kravu un pasažieru tūras kategorijām	Izmaksu virzītājs, pēc kura tiek veikta sadale starp kravu un pasažieru tūras kategorijām	vilcieniem
--	---	---	------------

1. Radiostaciju, radiomezglu un pastiprinātāju tehniskā apkalpošana un kārtējais remonts	Darba laika norma vienas ierīces tehniskajai apkopei	vilcienu km
--	--	-------------

2. Radioreleju sakaru aparatūras, ierīču un būvju tehniskā apkalpošana un kārtējais remonts	Darba laika norma vienas ierīces tehniskajai apkopei	vilcienu km
--	--	-------------

3. Gaisa sakaru un kabeļu līniju tehniskā apkalpošana un kārtējais remonts	Darba laika norma vienas ierīces tehniskajai apkopei	vilcienu km
--	---	-------------

4. Automātisko garāmejošo vilcienu sakarsušo bukšu atklāšanas ierīču uzturēšana	Darba laika norma vienas ierīces tehniskajai apkopei	vilcienu km
---	---	-------------

5. Pārīraižu sistēmu un operatīvi tehnoloģisko sakaru rīkojumu staciju aparatūras tehniskā apkalpošana un kārtējais remonts	Darba laika norma vienas ierīces tehniskajai apkopei	vilcienu km
--	---	-------------

6. Telegrāfa staciju tehniskā apkalpošana un kārtējais remonts	Darba laika norma vienas ierīces tehniskajai apkopei	vilcienu km
---	---	-------------

7. Telefonu staciju tehniskā apkalpošana un kārtējais remonts	Darba laika norma vienas ierīces tehniskajai apkopei	vilcienu km
--	---	-------------

25.3.2. Netiešās izmaksas:

Nr. Aktivitātes nosaukums pēc kura tiek veikta attiecināšana pa dzelzceļa infrastruk-	Izmaksu virzītājs, pēc kura tiek veikta sadale starp kravu un pasažieru tūras kategorijām	Izmaksu virzītājs, pēc kura tiek veikta sadale starp kravu un pasažieru tūras kategorijām	vilcieniem
--	---	---	------------

1. Izmaksas, kas saistītas ar	galveno un staciju	vilcienu km
-------------------------------	--------------------	-------------

visām tiešajām aktivitātēm telekomunikācijas tīklu un ierīču tehniskajai apkalpošanai un kārtējam remontam	sliežu ceļu izvērstais garums, nobraukto bruto tonnu km slodze vienam sliežu ceļa km
--	--

25.3.3. Vispārējās izmaksas

Nr. Aktivitātes nosaukums pēc kura tiek veikta attiecināšana pa dzelzceļa infrastruktūras kategorijām	Izmaksu virzītājs, pēc kura tiek veikta sadale starp kravu un pasažieru tūras kategorijām	Izmaksu virzītājs, vilcieniem
1. Vispārējās izmaksas, kas saistītas ar dzelzceļa telekomunikācijas tīklu un ierīču tehnisko apkalpošanu un kārtējo remontu	galveno un staciju sliežu ceļu izvērstais garums, nobraukto bruto tonnu km slodze vienam sliežu ceļa km	vilcienu km

25.4. Vispārējās izmaksas, kas ir kopējas visai elektrotehniskās saimniecības darbībai:

Nr. Aktivitātes nosaukums pēc kura tiek veikta attiecināšana pa dzelzceļa infrastruktūras kategorijām	Izmaksu virzītājs, pēc kura tiek veikta sadale starp kravu un pasažieru tūras kategorijām	Izmaksu virzītājs, vilcieniem
1. Elektrotehniskās saimniecības vispārīgās izmaksas	galveno un staciju sliežu ceļu izvērstais garums, nobraukto bruto tonnu km slodze vienam sliežu ceļa km	vilcienu km

25.5. Vispārējās izmaksas, kas ir kopējas ceļu un elektrotehniskās saimniecības darbībai:

Nr. Aktivitātes nosaukums pēc kura tiek veikta attiecināšana pa dzelzceļa infrastruktūras kategorijām	Izmaksu virzītājs, pēc kura tiek veikta sadale starp kravu un pasažieru tūras kategorijām	Izmaksu virzītājs, vilcieniem
1. Ceļu un elektrotehniskās saimniecības vispārējās izmaksas	galveno un staciju garums, nobraukto bruto tonnu km slodze vienam sliežu ceļa km	vilcienu km sliežu ceļu izvērstais

26. Nekustamā īpašuma saimniecības izmaksas:

26.1. Visas izmaksas:

Nr. Aktivitātes nosaukums pēc kura tiek veikta attiecināšana pa dzelzceļa infrastruktūras kategorijām	Izmaksu virzītājs, pēc kura tiek veikta sadale starp kravu un pasažieru tūras kategorijām	Izmaksu virzītājs, vilcieniem
1. Dzelzceļa infrastruktūras nekustamā īpašuma objektu platības tehniskā uzturēšana, kārtējais remonts un sanitāri tehniskā apkalpošana pasažieru pārvadājumu nodrošināšanai	atbilstoši ģeogrāfiskajam izvietojumam	pasažieru vilcieniem; par izmaksu sadales rādītāju starp pasažieru vilcienu kategorijām jāizmanto vilcienu km
2. Dzelzceļa infrastruktūras nekustamā īpašuma objektu platības tehniskā uzturēšana, kārtējais remonts un sanitāri tehniskā apkalpošana kravu pārvadājumu nodrošināšanai	atbilstoši ģeogrāfiskajam izvietojumam	kravu vilcieniem
3. Dzelzceļa infrastruktūras nekustamā īpašuma objektu platības tehniskā uzturēšana, kārtējais remonts un sanitāri tehniskā apkalpošana dzelzceļa infrastruktūras darbības	atbilstoši ģeogrāfiskajam izvietojumam	vilcienu km

nodrošināšanai

27. Vilcienu kustības organizēšanas izmaksas:

27.1. Tiešās izmaksas:

Nr. Aktivitātes nosaukums pēc kura tiek veikta attiecināšana pa dzelzceļa infrastruktūras kategorijām	Izmaksu virzītājs, pēc kura tiek veikta sadale starp kravu un pasažieru tūras kategorijām	Izmaksu virzītājs, vilcieniem
1. Visu vilcienu kategoriju un vilces līdzekļu kustības organizēšana un koordinācijas procesa nodrošināšana	atbilstoši apkalpojamam reģionam, km	vilcienu km

27.2. Netiešās un vispārējās izmaksas:

Nr. Aktivitātes nosaukums pēc kura tiek veikta attiecināšana pa dzelzceļa infrastruktūras kategorijām	Izmaksu virzītājs, pēc kura tiek veikta sadale starp kravu un pasažieru tūras kategorijām	Izmaksu virzītājs, vilcieniem
1. Netiešās un vispārējās izmaksas, kas saistītas ar visu vilcienu kategoriju un vilces līdzekļu kustības organizēšanu un koordinācijas procesa nodrošināšanu	proporcionāli tiešajām izmaksām	vilcienu km

28. Dzelzceļa infrastruktūras pārvaldīšanas izmaksas:

28.1. Vispārējās izmaksas:

Nr. Aktivitātes nosaukums pēc kura tiek veikta attiecināšana pa dzelzceļa infrastruktūras kategorijām	Izmaksu virzītājs, pēc kura tiek veikta sadale starp kravu un pasažieru tūras kategorijām	Izmaksu virzītājs, vilcieniem
1. Valsts nodeva par sabiedrisko pakalpojumu regulēšanu	galveno un staciju sliežu ceļu izvērstais garums, nobraukto bruto tonnu km slodze vienam sliežu ceļa km	vilcienu km
2. Pārvaldītāja pārvaldīšanas, administratīvās un vadības izmaksas	galveno un staciju sliežu ceļu izvērstais garums, nobraukto bruto tonnu km slodze vienam sliežu ceļa km	vilcienu km

VII nodaļa

Kapitālieguldījumi dzelzceļa infrastruktūras attīstībā

29. Pārvaldītājs izstrādā biznesa plānu 5 gadu laika posmam. Biznesa plāns sniedz skaidru priekšstatu par pārvaldītāja plānotajām investīcijām un finanšu rādītājiem, un tam ir jābūt brīvi pieejamam pārvaldītājiem. Biznesa plānu ņem par pamatu, plānojot pārvaldītāja nākamā gada budžetu.

30. Dzelzceļa infrastruktūras investīciju programmas izmaksas tiek sadalītas pa dzelzceļa infrastruktūras kategorijām. To investīciju objektu izmaksas, kurus nav iespējams attiecināt uz konkrēto dzelzceļa infrastruktūras kategoriju, pārvaldītājs sadala pa dzelzceļa infrastruktūras kategorijām atbilstoši objektu pielietojumam.

31. Sadalot investīcijas programmas izmaksas starp kravu un pasažieru vilcieniem, pārvaldītājam jāievēro VI nodaļā noteiktie sadales principi.

32. Kopējā izmaksu kapitālieguldījumu daļa tiek aprēķināta pēc formulas:

$$Inv = I_{kap} + A_b + A_n, \text{ kur}$$

Inv – kopējās investīcijas gadā, kas nepieciešamas dzelzceļa infrastruktūras attīstībai;

I_{kap} – dzelzceļa infrastruktūras izmaksu kapitālieguldījumu daļa, kas tiek segta no pārvaldītāja ieņēmumiem, kur iekļauta maksa par dzelzceļa infrastruktūras izmantošanu pārvaldījumiem;

A_b – no kredītiestādēm saņemtie līdzekļi dzelzceļa infrastruktūras attīstībai, kā arī piesaistītie līdzekļi;

A_n – no Eiropas Savienības fondiem un valsts budžeta saņemtie līdzekļi dzelzceļa infrastruktūras attīstībai.

33. Par pārvaldītāja paša līdzekļiem dzelzceļa infrastruktūras attīstībai jāuzskata pamatlīdzekļu nolietojums (amortizācija latos) un peļņa:

$$I_{kap} = I_{nol} + P, \text{ kur}$$

I_{nol} – amortizācija kā viens no investīciju finansēšanas iekšējiem avotiem, kas nodrošina pamatlīdzekļu atjaunošanu. Amortizācija tiek aprēķināta atbilstoši Latvijas Republikas normatīvajos aktos noteiktajam;

P – pārvaldītāja peļņa.

VIII nodaļa

Pārvaldītāja ziņojums Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijai

34. Pārvaldītājs septiņu mēnešu laikā pēc kārtējā finanšu gada beigām sagatavo un iesniedz Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijai ziņojumu.

35. Ziņojumā tiek iekļauta šāda informācija par iepriekšējo finanšu gadu:

35.1. Peļņas vai zaudējumu aprēķins.

35.2. Pārskats par pārvaldītāja sniegtajiem pakalpojumiem.

35.3. Zvērināta revidenta atzinums par izmaksu attiecināšanu un dzelzceļa infrastruktūras maksas noteikšanu atbilstoši metodikai.

IX nodaļa

Pārejas noteikumi

36. Pārvaldītājs izveido vai pārkārto izmaksu uzskaites sistēmu atbilstoši metodikai ne vēlāk kā līdz 2006.gada 1.janvārim (turpmāk tekstā – pārejas periods).

37. Šīs metodikas 36.punktā minētajā pārejas periodā dzelzceļa infrastruktūras maksas noteicējam ir tiesības mainīt maksu par dzelzceļa infrastruktūras izmantošanu pārvadājumiem.

38. Ja pārvaldītājs no maksas par dzelzceļa infrastruktūras izmantošanu pārvadājumiem izdala maksu par dzelzceļa infrastruktūras rezervēšanu, Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija ar atsevišķu lēmumu var noteikt papildu nosacījumus maksas par dzelzceļa infrastruktūras izmantošanu pārvadājumiem aprēķināšanai.

39. Līdz brīdim, kamēr ar valsts pasūtījuma palīdzību netiks kompensēta starpība starp dzelzceļa pasažieru pārvadātāju prognozētajiem sabiedriski nepieciešamo dzelzceļa pasažieru pārvadājumu izmaksām un no šo pārvadājumu veikšanas gūtajiem ienākumiem, pārvaldītājs var noteikt dzelzceļa infrastruktūras maksas samazinošo koeficientu pasažieru vilcieniem un dzelzceļa infrastruktūras maksas palielinošo koeficientu kravu vilcieniem.

40. Koeficientu lielumu pārvaldītājs nosaka, ņemot vērā starpību starp dzelzceļa pasažieru pārvadātāju prognozētajiem sabiedriski nepieciešamo dzelzceļa pasažieru pārvadājumu izmaksām un no šo pārvadājumu veikšanas gūtajiem ienākumiem.